

Słowo wstępne

Przed Państwem pierwszy z wchodzących w skład tomu 43. tegoroczny (2021) numer „Studiów nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem”. Ukazuje się on już w po zmianach w składzie Komitetu Redakcyjnego. Prof. Marek Maciejewski, będący od 2008 roku redaktorem naczelnym periodyku, będzie wspierał nasze działania jako przewodniczący Rady Naukowej czasopisma. Chciałbym w tym miejscu złożyć Panu Profesorowi w imieniu swoim i całej redakcji wyrazy głębokiej wdzięczności i uszanowania za ogromny wysiłek i trud włożony w rozwój „Studiów nad Faszyzmem i Zbrodniami Hitlerowskimi”, które od 2012 roku, już jako kwartalnik, zaczęły się ukazywać pod obecnym tytułem „Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem”. Uzupełniając informacje dotyczące zmian, dodam jeszcze, że nowym redaktorem naczelnym został piszący te słowa, a do składu redakcji, poza dotychczasowymi członkami (dr hab. Radosław Antonów, prof. Adam Bosiacki, prof. Maciej Marszał i dr hab. Joanna Sondel-Cedarmas prof. UJ), weszły kolejne osoby, a mianowicie dr hab. Łukasz Machaj prof. UWr oraz prof. Mirosław Sadowski.

Już w ostatnich latach Czytelnicy mogli zauważyć, że w „Studiach nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem” coraz częściej pojawiały się artykuły nawiązujące do rozważań z zakresu dogmatyki prawniczej. Tendencja ta zostanie utrzymana i nawet wzmocniona w kolejnych numerach „Studiów”. Czasopismo stawia sobie bowiem za cel podjęcie próby syntezy rozważań czynionych w poszczególnych gałęziach prawa z refleksją doktrynologiczną, filozoficznoprawną i historycznoprawną, a także dociekaniem pojawiającymi się w ramach innych nauk społecznych i humanistycznych. Wydaje się, że spojrzenie na autorytaryzm lub totalitaryzm przez pryzmat konkretnych regulacji prawnych, które w różnym stopniu były związane z dominującą w danym państwie ideologią (takich przykładowo jak kara umowna czy autonomia uczelni wyższych) albo też, z drugiej strony, poddanie analizie tego, jak autorytarny czy totalitarny charakter państwa wpływał na rozwiązania prawne wprowadzane w prawie cywilnym, pracy, administracyjnym, gospodarczym czy karnym, pozwoliłoby na nowatorskie badania nad zagadnieniami będącymi w kręgu zainteresowania naszego periodyku. Jesteśmy przekonani, że kontekst porządku normatywnego powstałego w Polsce po 1944 roku, w szczególności zaś w okresie funkcjonowania Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,

jest godny znaczącej eksploracji badawczej. Pozwalamy sobie wyrazić nadzieję, że zaproponowane zmodyfikowane podejście doprowadzi do ustaleń, które przyczynią się do lepszego zrozumienia zjawiska tyrańskiej, despotycznej, autorytarnej czy też wreszcie totalitarnej władzy, jak też mechanizmów, które są w stanie chronić wolność w świecie „ucieczki od wolności”. Z tą nadzieją zapraszamy Szanownych Czytelników do lektury.

W imieniu Komitetu Redakcyjnego
Tomasz Scheffler